

Frukt og grønt forebygger ikke brystkreft

En ny studie viser at det ikke er signifikante sammenhenger mellom forbruk av frukt og grønnsaker og risiko for brystkreft.

Et høyt forbruk av frukt og grønnsaker er gunstig for å forebygge hjerte- og karsykdommer, diabetes, fedme og enkelte kreftformer. Imidlertid har sammenhengen mellom frukt og grønnsaker og forekomst av brystkreft vært mer uklar. Nå foreligger resultatene fra en stor europeisk studie som ikke påviser noen sammenheng (1).

Over 285 000 kvinner i alderen 25–70 år fra åtte land ble fulgt i kohortstudien European Prospective Investigation Into Cancer and Nutrition (EPIC). Studien omfatter egentlig ti land, men deltakerne fra Hellas og Norge ble ekskludert i denne analysen pga. kort oppfølgingstid. De øvrige landene er Sverige, Danmark, England, Nederland, Tyskland, Frankrike, Italia og Spania. Kvinnene fylte ut kostholdsskjema i perioden 1992–98 og ble fulgt opp med tanke på kreft til 2002. Median oppfølgingstid var 5,4 år.

– Over 3 600 tilfeller av brystkreft ble registrert, men ingen signifikante assosiasjoner mellom inntak av frukt og grønnsaker ble påvist, heller ikke for spesielle typer frukt eller grønnsaker. Dette bekrefter funn fra mindre, tidligere undersøkelser, sier

professor Eiliv Lund ved Universitetet i Tromsø.

– Resultatene er for en del forskere og helsebevisste personer skuffende, fordi mange har hatt stor tiltro til en mulig beskyttende effekt av frukt og grønnsaker overfor mange kreftformer. På den annen side bekrefter resultatene at brystkreft primært er en hormonell sykdom der risiko i stor grad styres av fertilitet, bruk av p-piller og østrogen i overgangsalderen, sier Lund.

Eiliv Lund er prosjektleder for studien *Kvinner og kreft*. Foto Tidsskriftet

Erlend Hem

erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. van Gils CH, Peeters PH, Bueno-de-Mesquita HB et al. Consumption of vegetables and fruits and risk of breast cancer. *JAMA* 2005; 293: 183–93.

www.tidsskriftet.no/
norskforskning

Ordforklaringer

Relativ risiko for høyeste versus laveste kvintil var 0,98 (95 % KI 0,84–1,14) for inntak av grønnsaker og 1,09 (95 % KI 0,94–1,25) for inntak av frukt.

Relativ risiko (RR) er forholdet mellom insidensratene hos eksponerte og ikke-eksponerte. Når relativ risiko er 1 (eller konfidensintervall omfatter 1) er det ingen sammenheng mellom inntak av frukt og grønnsaker og brystkreft.

Konfidensintervall (KI): Det er vanlig å bruke et 95 % konfidensintervall, som tilsvarer det 5 % signifikansnivå vi konvensjonelt benytter for p-verdien. Konfidensintervall har en nedre og en øvre grense, og det innebærer at de observerte data med 95 % konfidens (trygghet) er forenlig med den sanne sammenhengen mellom sykdom og eksponering. Men tilsvarende som med en p-verdi på 0,05 aksepterer vi at det fortsatt er en viss sannsynlighet for at vi tar feil (1).

Litteratur

1. Jacobsen G. Analytisk epidemiologi – pasientkontroll- og kohortstudier. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2002; 122: 2636–40.

Er du i ferd med å publisere eller har du nylig publisert forskningsresultater i et internasjonalt tidsskrift? Send tips til erlend.hem@medisin.uio.no

Sterkt epidemiologimiljø i Tromsø

Institutt for samfunnsmedisin ved Universitetet i Tromsø fikk beste karakter i en internasjonal evaluering i 2004.

Det var ingen tvil da Forskningsrådets internasjonale ekspertpanel evaluerte epidemiologimiljøet i Tromsø i 2004. «Excellent» var karakteristikken, og det ble konstatert at «the group is world-class in several areas» (1).

Institutt for samfunnsmedisin ble opprettet i 1973 og består av fem seksjoner, bl.a. Seksjon for epidemiologi og medisinsk statistikk, hvor Eiliv Lund (f. 1947) er professor. Miljøet har satset på flere store longitudinelle befolkningsstudier, bl.a. Tromsø-studien som ble startet i 1974 og fremdeles pågår.

Kvinner og kreft

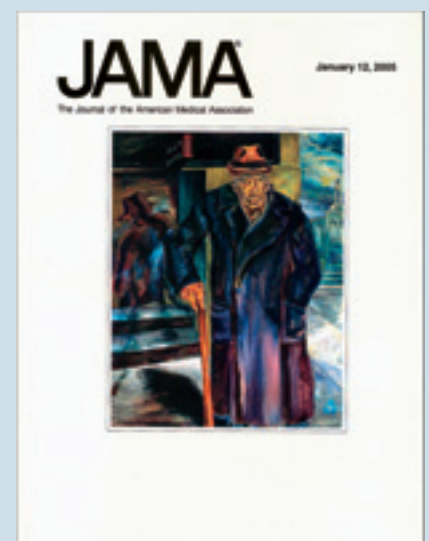
I 1991 startet instituttet en landsdekkende undersøkelse kalt *Kvinner og kreft*. Kvinner i hele Norge har fylt ut spørreskjemaer om levestil, bl.a. bruk av p-piller, hormonbruk i overgangsalderen, solvaner og kosthold med spesiell vekt på fiskekonsum. Søkelyset har vært satt på sammenhenger mellom kvinners livsstil og risiko for kreft.

I 1998 ble *Kvinner og kreft* innlemmet i den EU-finansierte studien European Prospective Investigation into Cancer and Nutrition (EPIC). EPIC-studien er et europeisk samarbeidsprosjekt som omfatter ti europeiske land.

Artikkelen i *JAMA* har en forfatterliste med 43 navn, som utgjør arbeidsgruppen for brystkreft i EPIC. Tre av forfatterne er norske. Den norske delen av EPIC-studien utgjøres av 37 000 kvinner, som deltar i den større undersøkelsen *Kvinner og kreft*. Denne drives av en forskergruppe ved instituttet som består av ca. 15 personer. Les mer på instituttets hjemmeside: <http://uit.no/samfmed>

Litteratur

1. Public health and health services research: public health, epidemiology, relevant psychology, behavioural research, health service research, ethics and other health-related research. Oslo: The Research Council of Norway, 2004. http://www.forskningsradet.no/CSSstorage/Flex_attachment/Panel2.pdf (13.4.2005).

Artikkelen ble presentert i det prestisjetunge Tidsskriftet *JAMA* 12.1. 2005. *JAMA* har siden 1960-årene presentert kunstverk på sidene. Dette maleriet er *Saint Bleeker* av Joseph Delaney. Foto University of Arizona Museum of Art, Tucson. Gave fra C. Leonard Pfeiffer. Mer informasjon om tidsskriftet finnes på www.jama.com